

บทปริทัศน์หนังสือ (book review) วิธีวิทยาการวิจัยทางหลักสูตร

น้ำเพชร เทศะบำรุง¹

Nampech tasaboomrung

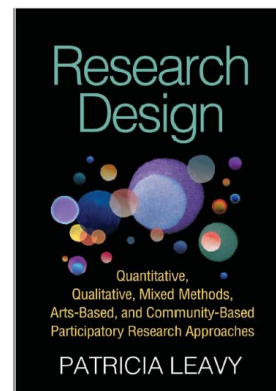
ชื่อเรื่อง : Research design: Quantitative, qualitative, mixed methods, arts-based, and community-based participatory research approaches

ผู้แต่ง : Patricia Leavy

ปีที่พิมพ์ : 2017

สำนักพิมพ์ : Guilford Publications

จำนวนหน้า : 320 หน้า

บทนำ

หนังสือการออกแบบงานวิจัยเล่มนี้ ถือได้ว่าเป็นหนังสือที่มีความน่าใจและเป็นประโยชน์กับนักวิจัย นักวิชาการหรือผู้ที่ดำเนินการออกแบบงานวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้เขียนได้นำเสนอถึงหลักการวิจัยพื้นฐานในการออกแบบ การวิจัย ประเภทของการวิจัย และรูปแบบของการวิจัย ซึ่งได้มีการยกตัวอย่างถึงองค์ประกอบที่สำคัญของแต่ละ ประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ โดยอธิบายถึงแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งได้ยกตัวอย่างที่ทำให้ ผู้ศึกษาได้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย เพราะมีการใช้ภาษาตรงไปตรงมา ทำให้ผู้ที่เริ่มต้นที่จะศึกษา กระบวนการวิจัยสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาที่ผู้เขียนนำเสนอได้อย่างดี โดยในแต่ละบทมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น สดส่วน และมีความกระชับในการเขียนบรรยาย การยกประเด็นที่เป็นกรณีศึกษาเพื่อถ่ายทอดให้ผู้สนใจได้ทำความเข้าใจ เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งในแต่ละบทได้มีการสร้างแบบทดสอบเพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้ที่ศึกษาหนังสือเล่มนี้ได้ ด้วยตนเองอีกด้วย

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผู้รับผิดชอบบทปริทัศน์หนังสือ)
e-mail: pech.a@windowslive.com

วัตถุประสงค์

ผู้เขียนนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการพื้นฐานความสำคัญและความเป็นมาของงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การพัฒนารูปแบบงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบงานวิจัย

สาระสำคัญ

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมวิธีการวิจัยที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์มากยิ่งขึ้น โดยหนังสือเล่มนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นทั้งสิ้น 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 การวิจัยทางสังคมศาสตร์

ในบทนี้ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ที่มีวัตถุประสงค์และการดำเนินงานได้อย่างหลากหลาย และบางงานวิจัยอาจมีมากกว่าหนึ่งวัตถุประสงค์ โดยสามารถแบ่งประเภทของการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ได้เป็น 5 ประเภทหลัก คือ วิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ แบบผสมวิธี การวิจัย เชิงศิลปะ และแบบชุมชนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. Quantitative research
2. Qualitative research
3. Mixed methods research (MMR)
4. Arts-based research (ABR)
5. Community-based participatory research (CBPR)

โดยแต่ละประเภทของงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ จะมีวัตถุประสงค์ การออกแบบงานวิจัย การดำเนินการวิจัย แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานและแนวปฏิบัติที่ต่างกัน ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดไว้ในเนื้อหาของบทนี้

บทที่ 2 จริยธรรมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์

บทนี้ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการใช้จริยธรรมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การละเมิดจริยธรรมทางประวัติศาสตร์ กระบวนการความยุติธรรมทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยและจริยธรรมการวิจัย และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ข้อพิจารณาด้านจริยธรรมเมื่อพัฒนาหัวข้อของงานวิจัยเรียบร้อยแล้ว แนวทางการในคุ้มครองอาสาสมัคร การดำเนินการขอจริยธรรมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และสุดท้ายของบทนี้ได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมทางสังคมศาสตร์ที่สอดคล้องกับประเภทของงานวิจัย

บทที่ 3 การเริ่มต้นในการออกแบบงานวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีการที่จะเป็นจุดเริ่มต้นและดำเนินการในการทำวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดหัวข้อที่สนใจที่จะศึกษา การวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน และคำถามวิจัย รวมทั้งการยกตัวอย่างการดำเนินการวิจัยตามประเภทของงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

บทที่ 4 การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ความสำคัญของการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ จริยธรรมในการวิจัย มุมมองทางทฤษฎี รวมทั้งการนำเสนอในส่วนขององค์ประกอบของงานวิจัย ตัวอย่างเครื่องมือที่เหมาะสมกับการใช้ในงานวิจัย ตัวอย่างงานวิจัยเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในบทนี้ได้นำเสนอส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ความสำคัญของการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ จริยธรรมในการวิจัย มุมมองทางทฤษฎี รวมทั้งการนำเสนอในส่วนขององค์ประกอบของงานวิจัย ตัวอย่างเครื่องมือที่เหมาะสมกับการใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลและกลยุทธ์การตีความเชิงเนื้อหา ตลอดจนยกตัวอย่างงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 6 การออกแบบการวิจัยแบบวิธีผสมผสานวิธี

ในบทนี้ได้นำเสนอโครงสร้างของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โครงสร้างของข้อเสนอการวิจัย ข้อมูลเบื้องต้น ความสำคัญของการดำเนินการวิจัย จริยธรรมในการวิจัย มุมมองทางทฤษฎีและการนำปรัชญาที่สอดคล้องมาใช้ในการวิจัยแบบวิธีผสมผสานวิธี คำถามการวิจัยและสมมติฐาน (ตามความเหมาะสม) การทบทวนวรรณกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย การออกแบบและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอในส่วนขององค์ประกอบของงานวิจัย วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่เหมาะสมกับการใช้ในงานวิจัย ตัวอย่างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษา ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอถึงการนำรูปแบบงานวิจัยที่ใช้ในการออกแบบงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี ดังนี้ QUANT: วิธีการเชิงปริมาณเป็นแกนหลัก QUAL: วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก quant: วิธีการเชิงปริมาณเป็นส่วนเสริม qual: วิธีการเชิงคุณภาพเป็นส่วนเสริม เป็นต้น

บทที่ 7 การวิจัยเชิงศิลปะเป็นฐาน

ผู้เขียนได้นำเสนองานวิจัยเชิงศิลปะเป็นฐาน เกี่ยวข้องกับการปรับหลักการของศิลปะสร้างสรรค์ให้เข้ากับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิจัยเชิงศิลปะเป็นฐานให้ความสำคัญกับความเข้าใจสุนทรียภาพ ซึ่งช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากความสามารถเฉพาะตัวของศิลปะเพื่อ เป็นแนวทางในการเรียนรู้ตามระเบียบวิธีการวิจัย ที่มีแนวปฏิบัติจากกระบวนการทางศิลปะและนำมาใช้ในกระบวนการวิจัย โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือการสำรวจ อธิบาย หรือผลิตงานสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบคล้ายกับบทอื่นๆ โดยนำศิลปะมาผสมผสานกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบงานวิจัย ประเภทของวรรณกรรมและการวิจัยจากนิยาย เกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งงานวิจัยประเภทนี้ก็ยังคงมีการดำเนินการเกี่ยวกับด้านจริยธรรมเช่นกัน

บทที่ 8 การมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้เขียนได้นำเสนองานวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชน หรือเรียกอีกอย่างว่า การวิจัยโดยชุมชนซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่นักวิชาการ เพื่อพัฒนาและดำเนินงานวิจัยในชุมชนตามประเด็นเฉพาะเจาะจง ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน การแบ่งปันพลังหรือความรู้ พัฒนาโครงการจากรากฐานกับผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด จากปัญหาที่เป็นอยู่ และพยายามที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญจำเป็น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหาหรือตัวขับเคลื่อนปัญหา ร่วมกับแนวทางการวิจัยที่มี

ความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบท นำไปสู่การส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือการกระทำของชุมชน โดยผู้เขียนได้นำเสนอกระบวนการและแบบแผนการนำเสนองานวิจัยได้อย่างน่าสนใจและประโยชน์อย่างยิ่ง

คุณค่า

หนังสือเล่มนี้ให้องค์ความรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งกับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ อีกทั้งยังโดดเด่นด้วยการเน้นถึงจริยธรรมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยผู้เขียนนำเสนอเกี่ยวกับจริยธรรมในทุกบท ด้วยเพราะจริยธรรมมีความเกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอนของกระบวนการออกแบบงานวิจัย นักวิจัยจึงสามารถเรียนรู้และเข้าใจกระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้อย่างครบทุกมิติและเอื้อต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

Leavy, P. (2017). *Research design: Quantitative, qualitative, mixed methods, arts-based, and community-based participatory research approaches*. Guilford Publications.